

Mark

Delårsrapport

Kultur- och fritidsnämnden
2024

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle	4
2.1 Skapa tillsammans med	4
3 Verksamhet	6
3.1 Uppföljning av grunduppdrag	6
3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige	7
3.3 Konsekvenser av pågående anpassningar	8
3.4 Uppföljning av Kaskads utvecklingsplan	9
4 Måluppföljning	11
4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential	11
4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen	15
4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning	16
4.4 Uppdrag till förvaltning	16
5 Uppföljning av internkontroll	17
5.1 Årets internkontrollarbete	17
5.2 Uppföljning av internkontrollplanen	17
6 Personal	18
7 Ekonomi	19
7.1 Driftredovisning	19
7.2 Investeringsredovisning	20
8 Följetal	21
8.1 Följetal verksamhet	21
8.2 Följetal personal	24

1 Sammanfattning

Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

Bland viktiga händelser märks badhuset Kaskads utveckling och insatser inom Bästa barnkommun, samt att Mark nu ingår i Knallebiblioteken, med gemensamt biblioteksdatasystem i Sjuhärad.

Skapa tillsammans med

Förvaltningen och nämnden har under året samarbetat med såväl ungdomar som ett stort antal aktörer inom civilsamhälle, näringsliv och offentliga verksamheter, i syfte att skapa utveckling inom nämndens ansvarsområden.

Uppföljning av grunduppdrag

3 av 5 grunduppdrag bedöms kunna uppfyllas helt/i hög grad. Ranking i Sveriges friluftskommun har förbättrats avsevärt från 2023, och Marks resultat 2024 ligger nu nära mediankommunens. Bedömningen är att grunduppdrag friluftsliv därför kommer uppfyllas delvis. Grunduppdrag fritidsaktiviteter för barn och ungdomar bedöms kunna uppfyllas delvis, då den öppna ungdomsverksamheten är långt ifrån godkänd nivå avseende andel ur målgruppen som besöker mötesplats/fritidsgård.

Måluppföljning

- Prognos Jämlik och jämställd fritid: målet uppfylls delvis. Målet bedöms uppfyllas på totalen men inte på gruppnivå, exempelvis utifrån socioekonomi.
- Prognos Jämlik hälsa: målet uppfylls delvis. Flickors hälsosituation är avsevärt sämre än pojkars, och även jämfört med andra kommuner.
- Prognos Fler som läser på fritiden: målet uppfylls inte. Läsvanor är en av Marks kommuns större utmaningar.
- Prognos Attraktivt kulturutbud - attraktiv kommun: målet uppfylls delvis.

Ekonomi och anpassningar

Kultur- och fritidsnämnden gick in i verksamhetsåret med ett anpassningskrav om ca 5,3 mnkr. Nämnden och förvaltningen har beslutat om och genomfört ett stort antal anpassningar under 2024. Prognosen visar på en ekonomi i balans i enlighet med den driftbudget som tilldelats kultur- och fritidsnämnden 2024.

Ett långsiktigt utvecklings-/omställningsarbete har inletts med sikte på att möta samhällets behov med tillgängliga resurser, genom nytänkande och social innovation. Arbetet består i nuläget främst av metodutveckling.

Anpassningar för budget i balans utgörs därför i nuläget till största del av vakanshållning av tjänster och minskat användande av timanställda/vikarier. Konsekvensen blir därmed en minskad omfattning av verksamhet och utbud. Ytterligare anpassningar förväntas behövas inför 2025. För en ekonomi i balans över längre tid kan det också bli aktuellt avveckla vissa av kultur- och fritidsnämndens nuvarande anläggningar/verksamheter.

2 Viktiga och intressanta händelser för individ och samhälle

- **Insatser för Bästa Barnkommun**
Insatserna inom Bästa Barnkommun har fortsatt under året. Lyftas särskilt bör insatserna inom delaktighet och inflytande, samt den nystartade insatsen inom läsning och språkutveckling där en läsambassadör under ett år ska arbeta med att öka läsandet bland barn i kommunen, i samverkan mellan skola, skolbibliotek och föräldrar.
- **Verksamhetsutveckling Kaskad**
Verksamhetsutvecklingen mot "en mötesplats för alla sinnen" har fortsatt under året, exempelvis genom en bibliotekshörna för ökad läsning, och nya typer av arrangemang i badhuset.
- **Knallebiblioteken**
Samverkan mellan biblioteken i åtta Sjuhäradskommuner togs i drift under delåret. Nu finns ett gemensamt bibliotekssystem som innebär att man kan låna, beställa och lämna böcker med samma lånekort och på vilket bibliotek som helst i delregionen.
- **Kommunkoreografer**
Satsningen på att lyfta dans som konstform under ett år i kommunen avslutas den 31/8. Under 2024 har de tre dansarna genomfört en lång rad aktiviteter där de bland mycket annat genomfört dansaktiviteter med förskolebarn och boende på äldreboenden. De har mött flera av kommunens arbetsplatser, gjort nedslag i vissa bostadsområden och samverkat med missbruksenhetens deltagare.
- **Arbetet med ny basutställning på Rydals museum**
Under våren 2024 har museet varit stängt för besökare för att personalen ska kunna lägga koncentrerad arbetstid på att skapa en ny basutställning som efterfrågats under lång tid. Den nya basutställningen planeras att öppna under Rydalsdagen i början av juni 2025.

2.1 Skapa tillsammans med

Ett stort antal samarbeten mellan nämnden och kommunmedlemmar, civilsamhälle och näringsliv har pågått under året. Exempel på dessa är:

- **Samverkan inom Bästa barnkommun**
Inom insatsområdet Delaktighet och inflytande är samverkan stor med andra organisationer och ungdomar. Här kan nämnas Marks Bostad, RF-SISU, hyresgästföreningen, Navet Science Center. Syftet är att främja ungdomars möjlighet till inflytande och delaktighet. Projektet "I rörelse" inom insatsområdet Brygga mellan skola och fritid bedrivs i ett samarbete mellan det lokala föreningslivet, RF-SISU och VGR. Syftet är att öka jämlikheten inom idrottande och fysisk aktivitet.
- **Arrangemang på Kaskad**
Samarbete har skett med konstnär för att ge besökare en ny upplevelse av badhuset. Samarbete har även skett med företagare för att arrangera SPA-event på internationella kvinnodagen.
- **Arbetet med en ansökan om att utse Häggådalen till ett UNESCO världsarv**
Här samarbetar vi med akademin (Göteborgs universitet), föreningslivet (Förläggarföreningen i Sjuhärad, Kinna hembygdsförening, De sju häradernas kulturhistoriska förening), näringslivet (Ludvig Svensson AB), offentlig sektor (Borås stad, Västra Götalandsregionen) med flera.
- **Lokal, regional och internationell samverkan på Rydals museum**
Museet har genom att delta i och även driva delar av projekten BeCultour och Create, Design & Engage arbetat dels med hållbar besöksnäring som motor för innovation och platsutveckling med samhället Rydal och dels undersöka möjligheten till konstnärlig och innovativ utveckling i mötet mellan konstnärer och lokalsamhället. Samverkan har skett med en lång rad av föreningar och företag i Rydal, Västra Götalandsregionen samt ett flertal internationella organisationer inom kultur och platsutveckling.
- **Utomhusbio på landsbygden**
I samverkan med Fotskäls Bio, Fotskäls bygdegård samt Hajoms bygdegård arrangerades utomhusbio på landsbygden. Målgruppen barn och unga var med och arrangerade genom filmvisning och filmsamtal om och med sin kortfilm "Rånet", vilken visades som en förfilm till

långfilmen. Marks kommun är en stor kommun till ytan med många mindre orter. Projektet ämnade att vidga kulturutbudet utanför de större orterna och främja gemenskapen i byarna genom kulturen.

- **Kulturskolan öppna verksamhet i Hedbo**

Kulturskolan har i samverkan med hyresgästföreningen och Marks bostad AB genomfört öppen verksamhet för barn och unga i Hedbo. Målgruppen har till stor del varit barn som annars inte hittar till kulturskolans aktiviteter

- **Samverkan med föreningar och företag i Marks kommun i samband med genomförande av kommunens kulturprogram**

Som arrangör av kulturprogram i kommunen sker samverkan med lokala föreningar och företag. Nämnas kan Marks finska förening, Kulturföreningen Dardania, Föreningen Förläggargårdar i Sjuhärad, Internationellt Vävcenter, Danskompagniet i Mark, Handel i Mark med flera.

- **Kommunens bibliotek samverkar med en rad föreningar**

Biblioteken samverkar med Närhälsan samt BVC (Västra Götalandsregionen) i sitt projekt Bokstart för att introducera föräldrar och barn till läsandet, man driver också Språkcafé i samverkan med Helsjöns folkhögskola.

Några föreningar driver öppen verksamhet på kommunens bibliotek, här kan nämnas Marks släktforskarförening och Schackklubben i Mark.

3 Verksamhet

3.1 Uppföljning av grunduppdrag

Huvudverksamhet / Uppdraget uppfyllt	Helt	I hög grad	Delvis	I låg grad	Inte alls
Folkbildning		X			
Friluftsliv			X		
Fritidsverksamhet för barn och ungdomar			X		
Idrott, motion och hälsa	X				
Kultur		X			

Folkbildning

Kultur- och fritidsnämnden ska främja det livslånga lärandet genom folkbibliotek, stöd till föreläsningföreningar och studieorganisationer, samt konsumentvägledning och öppen förskola.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2024
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv [KOLADA]	5	5
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv. [KOLADA]	200	274
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv [KOLADA]	1,5	1,1

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Den senaste statistiken från Kolada att tillgå är från år 2023.

Kultur- och fritidsnämndens uppfyller två av tre följetal på godkänd nivå. Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv, är lägre än på godkänd nivå. Bedömningen är ändå att grunduppdraget är uppfyllt i hög grad.

Friluftsliv

Nämnden ska möjliggöra ett tillgängligt och tätortsnära friluftsliv.

Följetal	Godkänd nivå	Utfall 2024
Ranking i Sveriges friluftskommun, negativ avvikelse från medianresultat [Naturvårdsverket]	Max 15 %	18 %

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

I Naturvårdsverkets ranking Sveriges friluftskommun 2024 landar Marks kommun på plats 168 av 228, med en poäng på 17,75. Det innebär en procentuell avvikelsen från medianen på 18 % och endast 3 procentenheter från godkänd nivå. Resultatet är en klar förbättring från 2023, och Mark är en av de kommuner som har förbättrat sitt resultat allra mest. Samtidigt kvarstår en del utmaningar. Skötselbehovet av vandringsleder bedöms fortfarande vara stort och det finns ett behov av utveckling av badplatser och fornminnen. Den sammanfattande bedömningen är att grunduppdraget är delvis uppfyllt.

Följande åtgärder har vidtagits och/eller planeras:

- Vidareutveckla samarbetet inom kommunen samt med externa parter, eftersom samordnade prioriteringar och insatser ger större effekt. Samarbetet behöver omfatta allt från planering, skötsel och utveckling av den fysiska friluftsmiljön, till aktiviteter och insatser för ett aktivt friluftsliv, samt marknadsföring kopplad till destinationsutveckling.
- Översyn av huruvida Marks kommun har behov av ett övergripande politiskt styrdokument för friluftsområdet.
- Översyn av organisering – har vi organiserat oss på bästa sätt för detta nämnds- och förvaltningsöverskridande uppdrag?
- Översyn av finansiering, för att synliggöra om det finns en balans mellan krav och resurser, och föreslå eventuella förändringar.

Marks kommuns ranking i Sveriges friluftskommun:

	2024	2023	Kommentar
Placering	168	217	Deltagande kommuner: 2024=228; 2023=217
Poäng	17,75	5,75	Maxpoäng: 2024=33; 2023=34
Median	21,75	22,3	
Avvikelse	18%	74%	

Fritidsverksamhet för barn och ungdomar

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda meningsfulla fritidsaktiviteter för barn och ungdomar genom öppen ungdomsverksamhet, och pedagogisk verksamhet i kulturskola.

Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2024
Elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, andel (%) [KOLADA]	10 %	10 %
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård [registerdata]	25 %	11 %

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Aktuella nyckeltal avseende andel elever i musik- eller kulturskola, 6-19 år, är inte tillgängliga i KOLADA. Utfallet bygger därför på registerdata.

Nämndens bedömning är att målet har uppfyllts delvis under året. Bedömningen grundar sig på att mötesplatsens mål inte är uppfyllt. Nämnden har beslutat att förvaltningen får i uppdrag att anpassa mötesplatsen Centralens öppettider i enlighet med målgruppens preferenser. Ett förslag för att anpassa öppettiderna har arbetats fram i syfte att riskbedömas och samverkas under hösten 2024.

Idrott, motion och hälsa

Kultur- och fritidsnämnden ska främja en aktiv fritid och livslång hälsa genom att tillhandahålla idrotts- och fritidsanläggningar, samt ge bidrag och stöd till föreningar.

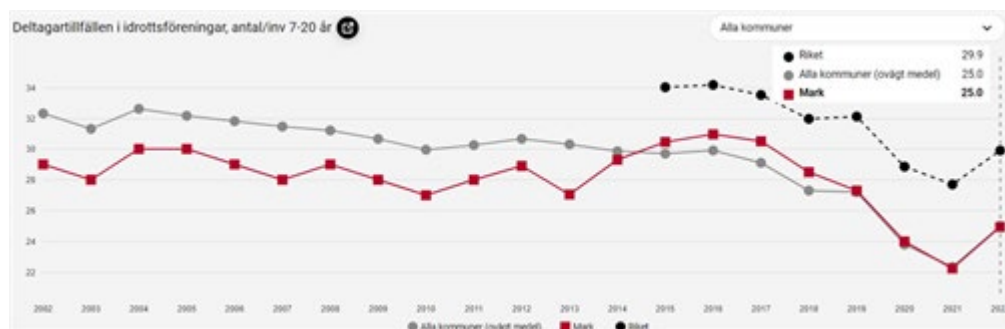
Följetal	Godkänd nivå	Prognos 2024
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år [KOLADA]	25	25

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Senaste siffror från Kolada är från 2022.

Nämnden uppfyller godkänd nivå på följetalet. Marks kommun placerar sig i "mitten" av de kommuner som forskargruppen Ung livsstil undersökt, när det gäller deltagande i idrottsförening och fysisk aktivitet. Den sammanvägda bedömningen blir att grunduppdraget är helt uppfyllt.

Antalet deltagartillfällen minskade kraftigt under coronapandemin. En viss återhämtning skedde 2022. Det återstår att se om utvecklingen fortsätter mot tidigare nivåer. Se nedanstående figur över trend (Kolada).

Kultur

Kultur- och fritidsnämnden ska erbjuda och främja en mångfald av kulturella uttryck genom musei-, scenkonst-, och utställningsverksamhet, inköp och beställning av bild- och formkonst och konstnärlig gestaltning, samt bidrag och stöd till föreningar.

Motivering till bedömning av uppfyllelse av grunduppdrag

Grunduppdraget saknar i dagsläget följetal.

Nämnden har under året erbjudit ett attraktivt kulturutbud inom en mångfald av kulturella uttryck. Under året har kulturverksamheternas arbete till stor del präglats av den ekonomiska situationen med anpassningskrav, men verksamheterna har med vissa inskränkningar ändå upprätthållits. Därutöver har bidrag och stöd till kulturföreningar erbjudits, vilket har främjat och breddat möjligheten att både konsumera och utöva kultur. Den sammanvägda bedömningen blir att grunduppdraget är uppfyllt i hög grad.

3.2 Återrapportering av uppdrag från kommunfullmäktige

Uppdrag	Startdatum	Status	Kommentar
---------	------------	--------	-----------

Uppdrag	Startdatum	Status	Kommentar
Starta en utredning för att på sikt ersätta ishallen i Fotskäl med ny ishall i kommunen	2018-11-22	 Försenad	Uppdraget föreslås avslutas i och med återrapportering i delårsrapport 2024.

Befintliga anläggningar med konstfrusen is

Det finns i dagsläget två befintliga anläggningar med konstfrusen is i Marks kommun - en i Fotskäl och en i Fritsla. Anläggningarna syftar främst till att tillgodose behoven för ishockeyn, men även skridskoåkning för allmänheten är en viktig verksamhet. Anläggningen i Fotskäl är en inomhusrink medan anläggningen i Fritsla är en utomhusrink. Ingen av anläggningarna kan sägas vara en ny, modern ishall, och de ligger på visst avstånd från centralorten, där flest antal barn och ungdomar i kommunen bor. Samtidigt drivs de i föreningsregi, och värdet av de ideella insatserna är betydande.

Kommunens investeringsnivå

Marks kommuns investeringsnivåer har under flera år varit förhållandevis höga, och de ser ut att fortsätta ligga på en hög nivå under kommande 10-årsperiod. Det är därför viktigt att prioritera de investeringar som förväntas ge störst effekt inom respektive politikområde.

Ungdomars preferenser gällande idrotts- och fritidsanläggningar

Marks kommun har genomfört enkätstudien Ung livsstil, där frågor ställs om bland annat vilka idrotts- och fritidsanläggningar kommunen bör satsa på. Resultatet från studien (2022, högstadiet) visar att stödet för att satsa på ishall inte är lågt, men inte heller särskilt högt.

Vilka idrotts- och fritidsanläggningar tycker du Mark ska satsa på? Högstadiet. %. Sorterad efter tjejers preferenser.	Killar	Tjejer
Badplatser utomhus	38	54
Gym (inomhus)	26	29
Spontan aktivitetssyta (för basket, innebandy, fotboll och volleyboll)	14	19
Fotbollsplaner	32	18
Simhall	14	16
Beachvolleyplaner	10	16
Ishall	7	14
Ridanläggningar/stall	1	13
Utegyms	10	10
Sporthallar/gymnastiksal	7	10
Lokaler för dans	1	9
Isbanor utomhus (för bandy, fri åkning mm)	1	8
Yta för EPA, typ meka	11	8
Fotbollshall	19	7
Klättrväggar	5	6

Förväntade effekter

Det kan antas att en ny ishall med placering i centralorten till viss del ökar tillgängligheten till isport för målgruppen barn och ungdomar, samt för allmänheten i stort. Samtidigt vet vi att ishockey, den största av isporterna, varken är jämställd eller jämlik. Medlemmar i ishockeyklubbar utgörs till ca 90 % av pojkar. Dessutom är pojkar i högre socioekonomiska grupper överrepresenterade. Så har det sett ut de senaste 30 åren. Att situationen är liknande för föreningarna i Mark (Fotskäls hockeyklubb och Fritsla hockeyklubb) kan anas av antal redovisade deltagartillfällen i samband med beviljade LOK-stöd för åldrarna 7–25 år: år 2022 stod pojkar för ca 80 % av det totala antalet deltagartillfällen.

Slutsats

Det kommungemensamma målet Bästa barnkommun innebär bland annat ett arbete mot en jämlik fritid. För att främja jämlikheten inom fysisk aktivitet och idrottande finns sannolikt andra satsningar som ger större effekt och är mer kostnadseffektiva.

Kultur- och fritidsnämnden anser att uppdraget bör avslutas.

Källor:

- Enkätstudien Ung livsstil Mark, 2022
- *Är ishockeyn jämlik och jämställd bland barn och ungdomar?* Utvärdering av forskargruppen Ung livsstil, Stockholm
- Utbetalt LOK-stöd 2022, Riksidrottsförbundet

3.3 Konsekvenser av pågående anpassningar

Anpassningskravet för kultur- och fritidsnämnden 2024 uppgår till ca 5 mnkr, eller 5 % av nämndens budgetram. De åtgärder som beslutats och nu genomförs/genomförs består till största del av vakanshållning och minskat användande av timanställda/vikarier, men även minskade inköp. Anpassning av

personalkostnader 2024 uppgår till ca 3,0 mnkr vilket innebär anpassningar motsvarande ca 5,5 årsarbetare. Konsekvensen blir en minskad omfattning av verksamhet och utbud. Följande är en sammanfattande beskrivning av de pågående anpassningarnas konsekvenser.

Allmänskultur

- Ingen sommarfredag, minskat kulturutbud

Bibliotek

- 50% minskning av bokbussens verksamhet
- Minskade öppettider centralort
- Minskning av medieinköp och vissa prenumerationer/tjänster

Kulturskola

- Minskad verksamhet, ett ämne (blockflöjt) pausas, påverkar ca 25 elever

Museum

- Periodvis stängning

Familjecentrum Prisman/Öppen förskola

- Minskning av 0,25 åa leder till stängning vid frånvaro och färre planerade aktiviteter

Fritidsadministration

- 25% minskning av arbete/stöd mot friluftsliv och föreningar

Öppen ung

- Minskad verksamhet

Ledning och administration

- 70% minskning av ekonomi- och personaladministrationsstöd, ökad arbetsbelastning för chefer och medarbetare
- 50% minskad handlägnings-/utredningsförmåga till nämnd och ledning

Behov av ytterligare anpassningar inför 2025

Det är viktigt att notera att endast ca 1 mnkr av anpassningsåtgärderna är av permanent karaktär i nuläget. Ytterligare anpassningar kommer alltså krävas inför 2025, så som läget ser ut nu. För att få en ekonomi i balans över längre tid kan det därför bli aktuellt att helt eller till stor del avveckla vissa av kultur- och fritidsnämndens nuvarande verksamheter. På sikt kan det även vara aktuellt att behöva minska i antalet anläggningar nämnden erbjuder verksamhet i.

3.4 Uppföljning av Kaskads utvecklingsplan

Vidareutveckla samarbeten och nyttja styrkan i kommunens bredd

- Samarbete skapar läsfrämjande möjligheter. Vi har installerat en bokhylla på Kaskad med utgallrade biblioteksböcker för att exponera dem för nya målgrupper. När böcker finns synliga, används de, detta visar att vi i Kultur- och fritidsförvaltningen hänger ihop och jobbar med samma saker.

Attraktiva öppettider för den öppna verksamheten

- Kaskads öppettider möter nu motionärens behov tidigt på morgonen och familjens besök på kvällar och helger.
- För att utveckla och optimera resursanvändningen inför Kaskad tre 25% studietjänster för gymnasie- och högskolestudenter, vilket ger unga möjlighet att tjäna extra pengar och utveckla sin kompetens. Det minskar överflöd av personal vid vissa skift och säkerställer bemanningen när den behövs som mest, samtidigt som det stärker känslan av betydelse för heltidspersonalen. Det säkrar även verksamheten inför framtida rekryteringar av tillsvidare tjänster.

Samarbeten och riktade satsningar inom den organiserade verksamheten

- Samarbete främjar en hälsosam fritid. Kaskad bjuder in externa aktörer med fokus på friskvård att marknadsföra sig under spakvällar på badhuset.
- Samarbete skapar attraktivt kulturutbud. Konstnären Jeanette Wester förvandlar simhallen till en konsthall. Målet är att väcka intresse för bad hos konstentusiaster och erbjuda befintliga badgäster en kulturupplevelse.

- Marknadsföring av ökad möjlighet att hyra bassäng

4 Måluppföljning

Kommunens verksamhet ska planeras med vision och mål för Marks kommun som utgångspunkt. I detta avsnitt följs mål och indikatorer upp.

Symbolförklaring	
	Mål för indikator: uppnått
	Mål för indikator: delvis uppnått
	Mål för indikator: inte uppnått
	Kan inte bedömas

4.1 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska barn och unga få en bra start i livet för att utveckla sin potential

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa barnkommun

Större delen av nämndens arbete för det kommungemensamma målet Bästa barnkommun bedrivs inom ordinarie verksamhet, där nämndens mål utgör en konkretisering av vad som ska uppnås inom nämndens ansvarsområde.

Men nämnden har också fortsatt att spela en central roll i att driva och samordna arbetet med utvecklingsuppdraget Bästa barnkommun (kommunstyrelsens uppdrag och budget). Inte minst inom insatsområdet Delaktighet och inflytande, som även leds av kultur- och fritidsnämnden, har en intensiv testverksamhet bedrivits, i syfte att finna former för att möjliggöra ökat inflytande och delaktighet bland barn och ungdomar.

Nämndens mål: Jämlik och jämställd fritid

Nämndens sammanfattande bedömning:

målet delvis uppnått

Ung livsstil har visat att målet uppfylls på totalen (nämnden når en stor andel av barn och ungdomar med subventionerad och egen verksamhet). Om analysen däremot görs på gruppnivå, exempelvis utifrån socioekonomi, framträder både jämlikhets- och jämställdhetsutmaningar.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	
Andel utomstående flickor i högstadiet (Ung livsstil)	44 %	44 %	44 %	<35 %	
Andel utomstående pojkar i högstadiet (Ung livsstil)	37 %	37 %	37 %	<35 %	
Andel utomstående flickor i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)	57 %	57 %	57 %	<45 %	
Andel utomstående pojkar i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)	55 %	55 %	55 %	<45 %	
Andel utomstående flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)	72 %	72 %	72 %	<50 %	
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad grundskola (brukarundersökning)				≥ 50 %	
Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad gymnasieskola (brukarundersökning)				≥ 50 %	
Andel gymnasieelever av elever i kulturskola (registerdata)	7 %	11 %	16 %	>15 %	
Andel högstadieelever av elever i kulturskola (registerdata)	19 %	20 %	22 %	> 25 %	
Andel gymnasieelever av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	30 %	38 %	21 %	>40 %	
Andel deltagartillfällen i idrottsförening i åldern 17-20 år av antalet deltagartillfällen i åldern 7-20 år (RF)	16 %	16 %	16 %	>25 %	
Andel flickor i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)	17 %	17 %	17 %	>25 %	
Andel pojkar i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)	18 %	18 %	18 %	>25 %	
Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård (registerdata)	10 %	11 %	11 %	>20 %	
Andel flickor av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)	37 %	33 %	41 %	>45 %	
Andel pojkar av elever i kulturskola (registerdata)	40 %	38 %	39 %	>45 %	

Andel utomstående flickor i högstadiet (Ung livsstil)

Baserat på Ung livsstil-undersökning i högstadiet år 2022.

Andel utomstående pojkar i högstadiet (Ung livsstil)

Baserat på Ung livsstil-undersökning i högstadiet år 2022.

Andel utomstående flickor i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)

Baserat på Ung livsstil-undersökning i högstadiet år 2022.

Andel utomstående pojkar i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)

Baserat på Ung livsstil-undersökning i högstadiet år 2022.

Andel utomstående flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)

Baserat på Ung livsstil-undersökning i högstadiet år 2022.

Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad grundskola (brukarundersökning)

Brukarundersökning i anpassad grundskola genomförs inte i dagsläget. Förvaltningen har planer utveckla en sådan undersökning under 2025.

Andel deltagare i offentligt subventionerat fritidsutbud i anpassad gymnasieskola (brukarundersökning)

Brukarundersökning i anpassad gymnasieskola genomförs inte i dagsläget. Förvaltningen har planer att utveckla en sådan undersökning under år 2025.

Andel gymnasieelever av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)

Minskningen av andelen gymnasieelever har mer än en faktor som spelar in. Det uppsökande arbetet har varit lite lidande då verksamheten har haft en fortsatt ansträngd personalsituation p.g.a. långtidsfrånvaro och annan frånvaro som har att göra med anpassningar. En annan faktor är också att en del av de gymnasieelever som har besökt verksamheten har "vuxit ur" och blivit myndiga. Prognosen för hösten är att andel gymnasieelever av besökare kommer öka igen, då många av de 9:or verksamheten har haft är nu gymnasieelever. Prognos för utfall helår är att andelen kommer öka till 25%.

Andel deltagartillfällen i idrottsförening i åldern 17-20 år av antalet deltagartillfällen i åldern 7-20 år (RF)

Den senaste statistiken för utbetalt LOK-stöd är från år 2022.

Andel flickor i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)

Baserat på senaste Ung livsstil-undersökning från 2022. Beräknat utifrån andel flickor som besökt mötesplats/fritidsgård minst en gång senaste månaden.

I alla kommuner som Ung livsstil har undersökt så är det fler pojkar än flickor som besöker fritidsgård. Marks kommun ligger bra till med jämställdhetsmålet med endast en procentenhets skillnad mellan pojkar och flickor.

Andel pojkar i högstadiet som besöker mötesplats/fritidsgård (Ung livsstil)

Baserat på senaste Ung livsstil-undersökning från 2022. Beräknat utifrån andel pojkar som besökt mötesplats/fritidsgård minst 1 gång senaste månaden.

Andel i åldern 13-19 år som besökt mötesplats/fritidsgård (registerdata)

För perioden 1 januari t.o.m. 30 juni ligger andelen på 6 %. Prognosen är att andelen kommer öka under hösten och landa på samma nivå som föregående år.

Andel flickor av besökare på mötesplats/fritidsgård (registerdata)

Genom att mötesplats Fritsla GårN är aktiv, så ser verksamheten en ökning av tjejer. På GårN är mer verksamhet producerat av ungdomar och det är också en orsak till ökningen av tjejer, då det är mer tjejer som står för det ungdomsproducerade. Mål helår är högt tilltagen. Verksamheten har framgångsrikt ökat sin andel med åtta procentenheter i jämfört med föregående år.

Andel pojkar av elever i kulturskola (registerdata)

I riket är andel pojkar 35% på landets kulturskolor (Källa: Kulturrådet). Ett mål på 45% är därmed högt tilltagen. I en jämförelse med riket i stort ligger Marks kommun bra till inom jämställdhet.

Nämndens mål: Jämlig hälsa

Nämndens sammanfattande bedömning:

målet delvis uppnått

Bedömningen grundar sig på att pojkars hälsosituation inte avviker nämnvärt från andra kommuner som studerats inom Ung livsstil. Däremot är flickors hälsosituation avsevärt sämre i Mark än i flera andra kommuner. Det finns även indikationer på skillnader utifrån socioekonomisk bakgrund, men dessa skillnader är mindre.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	
Andel fysiskt inaktiva flickor i högstadiet (Ung livsstil)	44 %	44 %	44 %	<35 %	
Andel fysiskt inaktiva pojkar i högstadiet (Ung livsstil)	37 %	37 %	37 %	<35 %	
Andel fysiskt inaktiva i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)	60 %	60 %	60 %	<50 %	
Andel fysiskt inaktiva flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)	89 %	89 %	89 %	<60 %	
Andel flickor som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)	64 %	64 %	64 %	>75 %	
Andel pojkar som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)	73 %	73 %	73 %	>75 %	
Andel i högstadiet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)	47 %	47 %	47 %	>55 %	
Andel flickor i högstadiet boende i södra och östra Mark samt Skene som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)	33 %	33 %	33 %	>45 %	
Andel flickor i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)	23 %	23 %	23 %	> 40 %	
Andel pojkar i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)	29 %	29 %	29 %	>40 %	
Antal deltagare i frivillig simundervisning (intern statistik)	380	887	511	>600	
Andel flickor i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	13 %	13 %	13 %	>25 %	
Andel pojkar i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	25 %	25 %	25 %	>25 %	
Andel flickor i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	10 %	10 %	10 %	>20 %	
Andel pojkar i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)	18 %	18 %	18 %	>20 %	

Andel fysiskt inaktiva flickor i högstadiet (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning år 2022.

Andel fysiskt inaktiva pojkar i högstadiet (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning år 2022.

Andel fysiskt inaktiva i socioekonomisk grupp 4+5 i högstadiet (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning år 2022.

Andel fysiskt inaktiva flickor i svensk/utländsk grupp 4 i högstadiet (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning år 2022.

Andel flickor som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)

Statistiken från senaste LUPP-undersökningen i Mark (år 2021).

Andel pojkar som tränar flera gånger i veckan i åk. 2 på gymnasiet (Lupp)

Statistiken från senaste LUPP-undersökningen i Mark (år 2021).

Andel i högstadiet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022.

Andel flickor i högstadiet boende i södra och östra Mark samt Skene som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022.

Andel flickor i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022.

Andel pojkar i högstadiet boende i hyreslägenhet som är medlem i idrottsförening (Ung livsstil)

Statistik från senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022.

Antal deltagare i frivillig simundervisning (intern statistik)

Prognos som grundar sig på statistik t.o.m. 30 juni 2024 (322 deltagare) och statistik från antal deltagare i frivillig simundervisning 2023 (189 deltagare).

Andel flickor i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)

Statistiken från senaste LUPP-undersökningen i Mark (år 2021).

Andel pojkar i åk. 8 som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)

Statistiken från senaste LUPP-undersökningen i Mark (år 2021).

Andel flickor i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)

Statistik från senaste LUPP-undersökning år 2021.

Andel pojkar i åk. 2 på gymnasiet som upplever att de har mycket stora eller ganska stora möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (Lupp)

Statistik från senaste LUPP-undersökning år 2021.

Nämndens mål: Fler som läser på fritiden

Nämndens sammanfattande bedömning:

målet inte uppnått

Bedömningen grundar sig i att få läser på fritiden, samt att jämställdhetsmålet inte har uppfyllts. Nämndens utmaning är framför allt att få fler pojkar att läsa på fritiden.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	
Andel flickor i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)	43 %	43 %	43 %	≥ 50 %	
Andel av medielån som genomförs av pojkar, i åldrarna 16-18 år (registerdata)	23 %	35 %	20 %	>35 %	
Andel pojkar i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)	28 %	28 %	28 %	≥ 50 %	
Antal medielån i åldrarna 16-18 år (registerdata)	485	369	369	≥1 000	

Andel flickor i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)

Baserat på senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022 och visar hur stor andel som har läst under senaste veckan. Ungdomar i Mark läser minst av de kommuner Ung livsstil har undersökt. Resultatet kan jämföras med kommunen som läser mest, där ligger andelen på 66%.

Andel av medielån som genomförs av pojkar, i åldrarna 16-18 år (registerdata)

T.o.m. 30 juni 2024 var andel medielån som genomförs av pojkar, i åldrarna 16-18 år, endast 13%. Dock är inte januari och februari inberäknat p.g.a. systembyte. Målgruppen lånar även på Kunskapens Hus, vilket ej

ingår i denna statistik. Prognosen är att andelen kommer öka under hösten och landa på cirka 20%.

Andel pojkar i högstadiet som läser på fritiden (Ung livsstil)

Baserat på senaste Ung livsstil-undersökning från år 2022 och visar hur stor andel som har läst under senaste veckan. Ungdomar i Mark läser minst av de kommuner Ung livsstil har undersökt. Resultatet kan jämföras med kommunen som läser mest, där ligger andelen på 59%.

Antal medialån i åldrarna 16-18 år (registerdata)

T.o.m. 30 juni 2024 var antalet medialån pojkar, åldrarna 16-18 år, 15 stycken och antalet medialån flickor, i åldrarna 16-18 år, 99 stycken. I statistiken saknas medialån från januari och februari p.g.a. systembyte. Prognosen är att antalet medialån kommer öka och landa på ungefär lika många som år 2023, dvs 369 medialån.

4.2 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: I Mark ska det vara lätt att starta, driva och utveckla företag för att skapa arbetstillfällen

Kommungemensamma mål: Kommungemensamt mål Bästa företagskommun

Större delen av nämndens arbete för det kommungemensamma målet Bästa företagskommun bedrivs inom ordinarie verksamhet, där nämndens mål utgör en konkretisering av vad som ska uppnås inom nämndens ansvarsområde.

Nämnden har även i nämndplan 2024 beslutat om en inriktning för sitt arbete med det kommungemensamma målet, med utgångspunkt i utbildningen Förenkla - helt enkelt:

- Öppenhet och dialog mellan politiker, tjänstepersoner och företag: ett bra företagsklimat bygger på en öppen dialog och förståelse mellan politiker, tjänstepersoner och företagen. Aktivitet: Uppdatera rutin för handläggning av ärenden, så att näringslivsrådet alltid beaktas som möjlig part för brukarinflytande, i ärenden då brukarinflytande är aktuellt. Status: Kvarstår
- Kommunikation och service: företagare/medborgare ska få ett bra bemötande och tydlig information från kommunen oavsett vilken väg man väljer att kontakta kommunen. Aktivitet: Beakta näringslivskontorets nyhetsbrev som kanal vid utveckling av extern kommunikation (normerande). Status: har ej varit aktuellt under 2024.

Nämndens mål: Attraktivt kulturutbud - attraktiv kommun

Nämndens sammanfattande bedömning:

målet delvis uppnått

Bedömningen grundar sig i att prognosen pekar mot att målnivåerna nästan kommer uppfyllas för två av tre indikatorer, samt helt uppfyllas för den sista indikatorn.

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024	
Antal besökare vid kulturella arrangemang	5 327	10 705	5 797	≥6 490	
Antal egna kulturella arrangemang	42	44	41	≥46	
Antal kulturella arrangemang i samverkan med andra.	1	27	13	≥6	

Antal besökare vid kulturella arrangemang

Antal besökare t.o.m. den 30 juni var 4779 i antalet. Prognosen för hösten är att antalet besökare kommer uppnå till 1000, vilket gör att den totala prognosen för 2024 blir 5797 besökare. En stor anledning till minskningen är kultur- och fritidsnämndens besparingar under år 2024, t.ex. har sommarfredag sparats ner på, vilket är ett arrangemang som årligen drar många besökare. Under år 2023 var dessutom Marks kommun filmårskommun, ett år där kommunen gemensamt med Göteborg Film Festival satsade extra på film och filmutvecklingen i kommunen, vilket också bidrog till att dra upp antalet besökare.

Antal egna kulturella arrangemang

Antal egna offentliga kulturella arrangemang t.o.m. 30 juni 2024 landar på 23 och prognosen för hösten är 18 egna kulturella arrangemang.

Antal kulturella arrangemang i samverkan med andra.

T.o.m. 30 juni arrangerades 5 kulturella arrangemang i samverkan med andra. Prognosen till hösten är att 8 kulturella arrangemang i samverkan med andra kommer äga rum.

4.3 Strategiska områden/Förutsättningar/Utgångspunkter: Hållbar personalförsörjning

Kommungemensamma mål: Personalomsättningen ska minska

Indikatorer	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024	Mål 2024
Extern personalomsättning (%)	19	11	17	8

Extern personalomsättning (%)

Nämndens bedömning:

 målet inte uppnått

I en mindre personalintensiv nämnd ger enskilda individer större utslag i statistiken. Det kan därför vara svårt att tolka förändring mellan år. Målet är dock att sänka personalomsättning utifrån aktuell nivå, och för att åstadkomma detta har förvaltningen bland annat:

- vidareutvecklat ledningsgruppen, bland annat för att vidareutveckla chefs- och ledarskap
- följt indikatorer på arbetsmiljö noga (sjukfrånvaro, arbetsmiljöhändelser, skyddsronder) och utifrån tillgänglig data analyserat och därefter fokuserat på att förbättra arbetsmiljön inom fritidsverksamheten (pågående)

4.4 Uppdrag till förvaltning

Uppdrag	Beskrivning	Status
Anpassa mötesplatsernas öppettider efter målgruppens preferenser	Öppettiderna för den öppna ungdomsverksamhetens mötesplatser ska anpassas för att motsvara målgruppens preferenser enligt genomförd enkätstudie Ung livsstil. Främst avses öppethållande kvällstid fredag och lördag.	Ett förslag för att anpassa öppettiderna har arbetats fram i syfte att riskbedömas och samverkas under hösten 2024.
Vidgat deltagande i kulturlivet	Förvaltningen ges ett långsiktigt uppdrag att verka för ett vidgat deltagande i det lokala kulturlivet.	För att öka deltagandet i det lokala kulturlivet arbetar förvaltningen på två plan. Dels att erbjuda möjligheter för i första hand barn och unga att praktisera kulturella aktiviteter, dels att arbeta för att ge kommunens alla invånare möjlighet att ta del av ett professionellt kulturliv. Delåret har påverkats av de anpassningskrav som förvaltningen har vilket innebär att kulturverksamheten till stor del mer handlat om att upprätthålla än utveckla. Samtliga verksamheter har kunnat fortsätta sitt arbete mot vidgat deltagande i kulturlivet dock med vissa inskränkningar.
Utveckling av synpunktshantering	Förvaltningen ska utveckla en synpunktshantering som säkerställer att synpunkter, oavsett hur de inkommer, tas tillvara i det systematiska kvalitetsarbetet.	Arbetet pågår med att utveckla en systematisk synpunktshantering. Hur synpunkter ska hanteras kommer att fastställas inom processen för en ny informationshanteringsplan.

5 Uppföljning av internkontroll

5.1 Årets internkontrollarbete

Nämnder och styrelser har ansvar för att den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde är tillräcklig och ska rapportera om sitt arbete med intern kontroll.

Den interna kontrollplanen syftar till att verksamheten skapar förutsättningar att förebygga, upptäcka och minimera risker i verksamhetens olika processer. Internkontrollplanen omhändertar risker som har ett riskvärde på 12 eller högre utifrån väsentlighets- och riskanalysen.

Kultur- och fritidsnämnden beslutade § 111/2023 om att fastställa 8 risker fördelat på 4 huvudprocesser. ur de olika riskerna sedan skulle kontrolleras och följas upp beslutades i kultur- och fritidsnämndens nämndplan för 2024-2025 § 130/2023

5.2 Uppföljning av internkontrollplanen

Ekonomi

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Inköp utanför avtal	Att inköpsenheten har inkommit med rapport om leverantörstrohet	Kontrollmomentet fungerar som avsett. Resultatet visar en ökande grad av leverantörstrohet.

Personal

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Att arbetsmiljöhändelser inte rapporteras i system (KIA)	Genomgång av minnesanteckningar från APT	Kontrollmomentet fungerar som avsett.
Att inrapporterade arbetsmiljöhändelser inte hanteras inom rimlig tid	Genomgång av protokoll och dokumentation från FSG	Kontrollmomentet fungerar som avsett. Resultatet visar en förbättrad hantering av arbetsmiljöhändelser.

Administration

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Bristande kontroll över nya och befintliga avtal	Genomgång av avtalshantering	Kontrollmoment har fungerat. Kunskapsläget om äldre avtal har förbättrats under året.
Dokumenthanteringsplan används inte	Uppföljning av informationshantering	Arbete försenat med framtagande av ny informationshanteringsplan, förväntas vara färdigt under hösten 2024.
Personuppgiftsincidenter anmäls inte	Uppföljning av rutiner och kunskapsläge om personuppgiftsincidenter	Kontrollmoment fungerar. Utveckling av rutiner inom dataskydd kommer att utvecklas under hösten inom nätverket för dataskyddsassistenter.
Personuppgifter hanteras på ett olagligt sätt	Genomgång av personuppgiftsbiträdesavtal kontra verksamhetssystem	Uppföljning har genomförts. Vissa personuppgiftsbiträdesavtal och verksamhetssystem saknar instruktioner.

Medborgare och föreningar

Risker	Uppföljning	Resultat av uppföljning 2024
Att synpunkter inte tas tillvara på grund av bristande systematik	Uppföljning av rutiner för synpunktshantering	Arbete pågår med att skapa rutiner för att öka systematiken kring synpunktshantering. Arbetet ingår i processen med en ny informationshanteringsplan.

6 Personal

Åtgärder i kompetensförsörjningsplanen

- Riskbedömning utifrån de yrkesgrupper som eventuellt kan bli svåra att rekrytera från framöver.
- Sjukfrånvaro - analysarbete som sker idag (Öppen Ung/Kaskad).
- Ev. behov inom digitalisering inom olika tjänster.
- Validering inom t. ex. badbranschen
- Minska sårbarheten (t. ex. drifttekniker bad)

Förvaltningen har med stöd av olika metoder påbörjat ett arbete kring hur verksamheten kan se ut på längre sikt i syfte att möta framtidens behov.

För att möta kompetensutmaningen inom badverksamheten där det råder brist på utbildad personal med erfarenhet från arbete i badhusmiljö har förvaltningen infört så kallade studietjänster. Studietjänster innebär möjlighet att arbeta utifrån ett fast schema i kombination med egna studier på gymnasie- eller högskola. Detta bidrar till ökad attraktivitet och erfarenhet inom yrkesområdet.

Kompetensutvecklingsinsatser har också genomförts för medarbetare på Kaskad för att bredda kunskapen och minska sårbarheten avseende badhusets maskiner.

Kompetenshöjande insatser som genomförts inom kulturverksamheten är:

- Kultur och hälsa, kompetenshöjande insats för att möta elever som stannar hemma från skolan genom kultur.
- Kompetensutvecklingsinsatser inför implementeringen av nytt bibliotekssystem.

Hög frisknärvaro och låg sjukfrånvaro

Regelbundna samtal mellan chef och medarbetare är en viktig del för att främja balans mellan krav och resurser.

Sjukfrånvaron visar en nedåtgående trend under 2024.

Förvaltningen arbetar med SAM-årshjulet i Stratsys.

Riktade insatser har genomförts inom fritidsverksamheten för att utveckla arbetsmiljöarbetet.

Skyddskommittén på FSG-nivå går igenom sjukfrånvaron och tillbud på förvaltningsnivå och ser över om det finns någon särskild åtgärd som behöver genomföras för att skapa en mer välmående arbetsplats. Under hösten 2024 kommer ett förvaltningsövergripande arbete utvecklas tillsammans med HR-enheten och skyddskommitté, i syfte att främja arbetsmiljön totalt.

7 Ekonomi

7.1 Driftredovisning

Tabell driftredovisning

Driftredovisning (mnkr)	Utfall 31/8 2023	Utfall 31/8 2024	Budget 2024	Prognos 2024	Budgetavvikelse
Total					
Intäkter	9,5	10,7	17,8	18,0	0,2
Personalkostnader	-30,6	-32,5	-48,0	-47,9	0,1
Övriga kostnader	-41,8	-46,4	-72,0	-72,3	-0,3
Nettokostnader	-62,9	-68,2	-102,2	-102,2	0,0
Fördelning per verksamhet (netto)					
Nämnd & ledning	-6,6	-5,1	-3,9	-7,5	-3,6
Fritid	-22,5	-21,7	-35,7	-35,2	0,5
Öppen Ungdom	-3,6	-3,8	-5,8	-5,2	0,6
Kaskad	-6,7	-12,6	-17,7	-17,7	0,0
Kultur	-7,4	-7,7	-12,1	-11,8	0,3
Bibliotek	-9,9	-10,8	-16,2	-15,1	1,1
Kulturskola	-6,2	-6,5	-10,8	-9,7	1,1
Nettokostnader	-62,9	-68,2	-102,2	-102,2	0,0

Analys av driftredovisning

Kultur- och fritidsnämndens nettoutfall den sista augusti 2024 uppgår till 68,2 mnkr vilket är 66,7 procent av nämndens budgetram på 102,2 mnkr. Periodens riktvärde per augusti är ca 67 procent.

Kommunfullmäktige har 2024-06-18 fattat beslut genom aprilrapport för Marks kommun om att utöka Kultur- och fritidsnämndens driftbudget 2024 med 3,9 mnkr avseende Kaskads driftskostnader. Prognosen visar på en ekonomi i balans i enlighet med den driftbudget som tilldelats kultur- och fritidsnämnden 2024.

Kultur- och fritidsnämnden gick in i verksamhetsåret med ett anpassningskrav om ca 5,3 mnkr. Nämnden och förvaltningen har under framför allt hösten 2023 arbetat med att ta fram en anpassningsplan för att under 2024 nå en ekonomi i balans. Flertalet åtgärder har vidtagits men består till största del av vakanshållning av tjänster och minskat användande av timanställda/vikarier, men också minskade inköp. Konsekvensen blir en minskad omfattning av verksamhet och utbud. Det är viktigt att notera att endast ca 1 mnkr av anpassningsåtgärderna är av permanent karaktär i nuläget. Ytterligare anpassningar kommer alltså krävas inför 2025, så som läget ser ut nu. För att få en ekonomi i balans över längre tid kan det därför bli aktuellt att helt eller till stor del avveckla vissa av kultur- och fritidsnämndens nuvarande verksamheter. På sikt kan det även vara aktuellt att behöva minska i antalet anläggningar nämnden erbjuder verksamhet i.

Utfallet per augusti visar överlag god följsamhet gentemot budget och anpassningsplan för att nå en ekonomi i balans under 2024. Prognosen per delårsrapporten visar på en ekonomi i balans och beslutad anpassningsplan för 2024 bedöms kunna genomföras och hållas. Anpassningsplanen för 2024 har utifrån nämndplan 2024-2025 haft som inriktning att bibehålla kvaliteten i den verksamhet som bedrivs. Den största osäkerheten i prognosen finns för badhuset Kaskad som är inne på sitt andra år sedan renoveringen och befinner sig fortfarande i viss mån i en intrimningsperiod. Det finns viss osäkerhet kring vad VA, energi, reningsprocesser m.m. faktiskt kan kosta för ett helt verksamhetsår av det nya badhuset.

Analys per verksamhetsområde

Nämnd & ledning

Kultur- och fritidsnämndens samlade anpassningskrav från nämndplan för 2024 finns budgeterat i sin helhet under verksamhetsområde nämnd & ledning som minskad personalkostnad om 5,3 mnkr. Verksamhetsområdet prognostiserar anpassningar och åtgärder för en ekonomi i balans om ca 1,6 mnkr under 2024 och det handlar framför allt om vakanshållning av tjänster inom den administrativa verksamheten.

Fritid, öppen ungdom och Kaskad

Verksamhetsområdet Fritid prognostiserar tillsammans ett överskott jämfört med budget om 1,1 mnkr. Nettokostnaderna avseende idrotts- och fritidsanläggningar samt friluftsför- och badplatsanläggningar väntas följa budgeterad nivå för 2024 väl och generera ett överskott om knappt 0,1 mnkr. Viss osäkerhet finns i prognosen då sommarsäsongen fortfarande pågår. Ångshallen är stängd och under ombyggnation vilket drabbar Kultur- och fritidsnämnden negativt genom uteblivna hyresintäkter under hela 2024.

Kultur- och fritidsnämnden har i oktober 2023 fattat beslut om nya riktlinjer för stöd till ideella föreningar vilka har en ekonomisk påverkan för nämnden från 2024. Prognosen per delårsrapporten 2024 bygger på att samtliga stöd och bidrag till föreningar sker inom budget.

I juni 2024 fattade kommunfullmäktige (genom behandling av aprilrapport för Marks kommun) beslut om att öka kultur- och fritidsnämndens driftbudget 2024 med 3,9 mnkr avseende driftskostnader för badhuset Kaskad. Sedan badhusets renovering och ombyggnation har kultur- och fritidsnämnden saknat beslut om utökad driftbudget för att finansiera badhusets tillkommande kostnader fram till och med kommunfullmäktiges beslut i juni 2024. Från 2025 har Kultur- och fritidsnämndens driftbudget utökats med 3,0 mnkr avseende driften av badhuset Kaskad. Badhuset tillsammans med de tempererade utomhusbaden prognostiserar ett resultat i nivå med den nya budgeten även om prognosen är något osäker. Prognosen bygger på att besöksantalet ökar något till hösten jämfört med våren i takt med att badhuset utvecklas och väntas bli än mer attraktivt att besöka. Samtidigt är de nya driftskostnaderna för den tekniska driften svåra att prognostisera då badhuset är relativt nytt och fortsatt befinner sig i någon mån av intrimningsperiod. Badhuset har infört en ny typ av anställningsform, så kallade studietjänster. Dessa nya studietjänster införs i ett första skede som en pilot eller test i syfte att optimera resursanvändningen av personal och säkerställa en bemanning när den behövs som mest samtidigt som befintliga öppettider kan upprätthållas. Dessa nya tjänster ses också som en del i att säkerställa en framtida kompetensförsörjning.

Kultur, bibliotek och kulturskola

Verksamhetsområdet Kultur prognostiserar tillsammans ett överskott gentemot budget om 2,5 mnkr. Överskottet härleds framför allt till lägre personalkostnader genom vakanshållning där vakanser uppstår.

Inom budgeten för arrangemang prognostiseras ett överskott om 0,2 mnkr då *Sommarfredag* ej genomförs under 2024.

Biblioteksverksamheten prognostiserar ett överskott om 1,1 mnkr. Överskottet härleds framför allt till lägre personalkostnader genom vakanshållning och mindre nyttjande av vikarier. Överskottet härleds också till ett minskat medieinköp till biblioteken. Prognosen inkluderar även implementeringskostnader kopplat till den nya samverkan *Knallebiblioteken*. Direkta implementeringskostnader kopplat till nya Knallebiblioteken uppgår 2024 till ca 0,2 mnkr och på sikt väntas denna nya samverkan ge lägre kostnader avseende bibliotekssystem m.m. samtidigt som utbudet och servicen för medborgarna väntas öka i och med denna nya samverkan. Prognosen inkluderar också utökad interhyreskostnad avseende Horreds bibliotek motsvarande 0,2 mnkr.

Kulturskolan prognostiserar ett överskott om 1,1 mnkr. Överskottet härleds framför allt till lägre personalkostnader genom vakanshållning av tjänster vilket påverkar utbudet och omfattningen av kulturskoleverksamheten negativt under 2024.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Investeringsprojekt	Utfall	Budget	Prognos	Budgetavvikelse
Konstnärlig gestaltning	0,2	3,0	0,8	2,2
Övriga investeringar	0,4	2,0	1,4	0,6
Summa	0,6	5,0	2,2	2,8

Investeringsprojektet konstnärlig gestaltning genomför nu sitt första uppdrag sedan kultur- och fritidsnämnden tilldelats denna investeringsbudget. Det första projektet avser en gestaltning vid nya Ångshallarna som just nu bebyggs. Projektet kommer även ha investeringsutgifter 2025.

Övriga investeringar avser framför allt utgifter kopplat till den nya basutställningen i Rydals museum. Under året ingår även utgifter avseende inventarier relaterat till kommunens arbete med framtidens arbetsplats. Planering och utredningar pågår avseende investeringsprojektet för en tillgänglighetsanpassad badplats där investeringsutgifter väntas både under 2024 och 2025.

8 Följetal

8.1 Följetal verksamhet

Följetal är mått som speglar verksamhetens omfattning och utveckling.

Resurser

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)	916	953	1 086	1 086
Kostnad för kulturverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)	1,4 %	1,4 %	1,5 %	1,5 %
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)	1 311	1 427	1 854	1 854
Kostnad för fritidsverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)	2 %	2 %	2,2 %	2,2 %
Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv (statistik Kolada)	64,6		64,6	64,6
Antal föreningar som erhåller föreningsbidrag (intern statistik)	188	150	148	148

Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023. Avser stöd till studieorganisationer, allmän kulturverksamhet, bibliotek samt musik- och kulturskola. Nettokostnad för alla kommuner ligger på 1284 kr/inv., vilket är en skillnad på 18%.

Kostnad för kulturverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023. Medel för alla kommuner ligger på 1,8.

Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv (statistik Kolada)

Avser allmän fritidsverksamhet, idrotts- och fritidsanläggningar samt fritidsgårdar. Avser samtlig regi. Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023. Medel för alla kommuner ligger på 1596 kr/inv.

Kostnad för fritidsverksamhet, andel av total driftskostnad i procent (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023. Medel för alla kommuner ligger på 2,6%.

Kommunalt kontant bidrag till idrottsföreningar, kr/inv (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2021.

Antal föreningar som erhåller föreningsbidrag (intern statistik)

T.o.m. 27 augusti 2024 har 132 föreningar sökt föreningsbidrag. Prognosen är att antalet kommer öka under året och landa på ungefär samma nivå som föregående år.

Folkbildning och konsumentvägledning

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Genomsnittlig öppettid per bibliotek och vecka (statistik Kolada)	36,8	49,9	49,9	49,9
Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	2	3,3	3,1	3,1
Lån från kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)	4	5	5	5
Inköp av barn- och ungdomsmedia i relation till övrig media	34 %	56 %	50 %	49 %
Utlån av barn- och ungdomsmedia i relation till övriga lån	54 %	53 %	54 %	56 %
Antal kontakter med konsumentvägledare (intern statistik)	692	767	992	800
Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv. (statistik Kolada)	0,7	1	1,1	1,1

Fysiska besök vid kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023.

Lån från kommunala bibliotek, antal/inv (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023.

Inköp av barn- och ungdomsmedia i relation till övrig media

49 % avser anslag folkbibliotek. Utöver detta köps barn- och ungdomslitteratur in med medel från Kulturråd samt medel Barn- och utbildningsförvaltningen. På samtliga bibliotek, Kinna undantaget, köps barn/ungdomslitteratur för närmare 55-60%. Ekonomiska anpassningar 2024 har ej påverkat inköp av barn- och ungdomslitteratur, däremot har det påverkat inköpen av litteratur som riktar sig till vuxna.

Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv. (statistik Kolada)

Det senaste utfallet att tillgå är från år 2023.

Fritidsaktiviteter för barn och ungdomar

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Öppen ungdomsverksamhet, öppna timmar per vecka	29	27	23	23
Öppen ungdomsverksamhet, besökare per vecka på mötesplatserna (Centralen och Gårn)	43	39	64	94
Ungdomsproducerad verksamhet, total andel	11 %	27 %	74 %	42 %
Producerande ungdomar, total andel av målgruppen	1 %	3 %	1 %	1 %
Andel elever i kulturskola i åldrarna 6-19 år (registerdata, SCB)	9 %	11 %	11 %	10 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 7-9 år (registerdata)	26 %	28 %	28 %	25 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 10-12 år (registerdata)	37 %	36 %	37 %	31 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 13-15 år (registerdata)	17 %	21 %	20 %	22 %
Andel av elever i kulturskola i åldrarna 16-18 år (registerdata)	9 %	8 %	10 %	10 %
Antal elever i kö till kulturskola, i snitt under året	340	362	314	373

Öppen ungdomsverksamhet, besökare per vecka på mötesplatserna (Centralen och Gårn)

Antalet besökare per vecka har ökat med 47% från föregående år.

Andel av elever i kulturskola i åldrarna 7-9 år (registerdata)

Mätdatum 1 maj 2024.

Andel av elever i kulturskola i åldrarna 10-12 år (registerdata)

Mätdatum 1 maj 2024.

Andel av elever i kulturskola i åldrarna 13-15 år (registerdata)

Mätdatum 1 maj 2024.

Andel av elever i kulturskola i åldrarna 16-18 år (registerdata)

Mätdatum 1 maj 2024.

Antal elever i kö till kulturskola, i snitt under året

Mätdatum 1 maj 2024. Kön har ökat med 19%, men kommer minska med nytt intag till hösten.

Idrott och motion

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år (statistik RF)	57 833	70 724	70 724	70 724
Antal deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år (statistik RF)	51 256	54 818	54 818	54 818
Antal deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år (statistik RF)	22 880	23 750	23 750	23 750
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år som utgörs av flickor (statistik RF)	42 %	42 %	42 %	42 %

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år som utgörs av flickor (statistik RF)	40 %	40 %	40 %	40 %
Andel av deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år som utgörs av flickor (statistik RF)	42 %	37 %	37 %	37 %

Antal deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022.

Antal deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022.

Antal deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022. Det går att se att antalet deltagartillfällen går neråt när åldrarna stiger.

Andel av deltagartillfällen i åldrarna 7-12 år som utgörs av flickor (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022. Jämlikhetsmålet är inte uppnått, vilket även andra studier visar, t.ex. Ung livsstil.

Andel av deltagartillfällen i åldrarna 13-16 år som utgörs av flickor (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022.

Andel av deltagartillfällen i åldrarna 17-20 år som utgörs av flickor (statistik RF)

Den senaste statistiken från Riksidrottsförbundet är från år 2022.

Kultur

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Rydals Museum, öppettim/vecka	23	23	22	11
Rydals Museum, besök/vecka	146	190	210	100
Rydals Museum, visningar/år	103	154	164	96
Rydals museum, antal skolvisningar	24	93	70	6
Rydals museum, antal elever	410	665	619	66

Rydals Museum, öppettim/vecka

Snittet beräknat på 8 veckor (3 öppna veckor i januari och 5 öppna veckor maj - juni). Under period 1/1 - 21/1: 19 timmar/vecka. Under period 25/5 - 18/8: 30 timmar/vecka (sommäröppettider). Under period 19/8 - 13/10: 19 timmar/vecka. Övriga perioder stängt med anledning av arbetet med nya basutställningen.

Rydals Museum, besök/vecka

Prognosen per vecka helår är lägre än föregående år med anledning av byggnation av ny basutställning. Museet höll stängt för allmänheten under perioden 22/1 t.o.m. 24/5. Bokade grupper kunde dock tas emot även under denna period. Stängningen kan inte sägas ha påverkat besökstillströmningen under sommaren i nämnvärd utsträckning då den varit god. Utställningarna MAT: mer än en måltid (Rensen) och Nybyggaren (lilla hallen) har tilldragit sig stort intresse och väckt engagemang. Museet kommer åter att stänga för fortsatt ombyggnation fr o m 14/10 2024. Under september - oktober kommer arrangeras ett flertal föreläsningar på museet på mat-/försörjningstema i samarbete med Göteborgs Universitet (projektet matarv) och Folkuniversitetet. Museet kommer också medverka i Kinna 13/9 i samband med eventet "Smaka på Mark" samt samverka med Föreningen Internationellt Vävcenter under Stick- och Spinnfestival i Rydal 12-13 oktober.

Rydals Museum, visningar/år

48 guidade visningar genomfördes under perioden 1/1 - 30/6. Prognosen för helår är att antalet ungefär kommer hamna på det dubbla.

Rydals museum, antal skolvisningar

3 skolvisningar under perioden 1/1 - 30/6. Det lägre antalet kan förklaras av arbetet med nya

basutställningen. Uppskattningsvis sker lika många visningar i höst. Museet kommer ha tillfälligt stängt för fortsatt byggnation av basutställning under hösten med start i oktober.

Rydals museum, antal elever

33 elever har besökt Rydals museum under våren. Uppskattningsvis kommer lika många besöka under hösten. Minskningen beror på tillfällig stängning av museet med anledning av arbetet med ny basutställning.

Öppen förskola

Följetal	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Prognos 2024
Antal besökare	1 149	5 834	5 598	5 841
Antal utbildningstillfällen	9	61	66	73
Antal deltagare på utbildningar	65	817	857	773

Antal besökare

1 januari t.o.m. 30 juni var det 3041 besökare. 2800 besökare är prognosen för 1 juli – 31 december.

Antal utbildningstillfällen

Antal utbildningstillfällen för perioden 1 januari – 30 juni var 32 stycken. Prognosen för mätdatum 1 juli – 31 december ligger på 41.

Antal deltagare på utbildningar

Antal deltagare på utbildningar var under perioden 1 januari t.o.m. 30 juni 368 stycken. Prognosen för perioden 1 juli t.o.m. 31 december ligger på 405 stycken.

8.2 Följetal personal

Personal - Antal anställda

Följetal	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024
Antal tillsvidareanställda	76	79	82	83
Antal tidsbegränsade anställda	9	2	5	7
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda (%)	88 %	89,3 %	87,8 %	89 %

Personal - Sjukfrånvaro

Följetal	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024
Sjukfrånvaro alla anställda (%)	3,2 %	5,7 %	7,1 %	5,6 %
Andel långtidssjukfrånvaro i procent av den totala sjukfrånvaron (%)	29,2 %	34 %	30,1 %	49,9 %
Frisktal (max fem sjukdagar per individ och år) (%)	69 %	57 %	55 %	54 %

Personal - Timtid, mer- och fyllnadstid samt övertid

Följetal	Utfall delår 2021	Utfall delår 2022	Utfall delår 2023	Utfall delår 2024
Timtid i timmar	5 063	8 158	8 602	8 007
Fyllnadstid i timmar	391	304	407	431
Övertid i timmar	307	606	479	537